

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CIV. No. 49. JERSEY CITY AND NEW YORK THURSDAY, MARCH 13, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СІТІ І НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 13-ГО БЕРЕЗНЯ 1997 р. Ч. 49. РІК CIV.

ПОШИРИЛИСЬ ЧУТКИ ПРО МОЖЛИВУ РЕЗИГНАЦІЮ П. ЛАЗАРЕНКА

Київ. — На восьмому місяці перебування Павла Лазаренка на посту прем'єр-міністра все більше почали кружувати чутки про те, що йому вже недовго залишилося очолювати Уряд, повідомив 11-го березня «ОМР Делі Дайджест», покликаною на українське радіо.

Згідно з інформацією, чутки, які почалися відразу після призначення його прем'єром, похитають радше від його пов'язаності з діяльністю різних підприємств, ніж від недовіри у реформуваний економіки.

Спостерігачі зазначають, що відкладення президентської промови у парламенті з 14-го на 21-го березня задумане для того, щоб дати час. Президентів на маневри. Інші ознаки того, що Л. Кучма відмовляється від Уряду, є недовіра збільшення міністрів фінансів, і сільськогосподарства та рішення Президента запросити на зустріч з го-

ловому «Газпрому» Ремом Вахиревим колишнього посадики Донецького Володимира Щербаня, а не П. Лазаренка.

Спостерігачі також звертають увагу на те, що П. Лазаренко нещодавно припинив свої відвіди на два тижні раніше, а в своїх публічних виступах наголошував спільність своїх поглядів з президентськими.

10-го березня голова Верховної Ради Олександр Мороз висловився в оборону П. Лазаренка, зазначивши, що мало міняється від зміни прем'єрів.

«Після того, як Павло Іванович приступив до керівництва Урядом, нічого принципово не змінилося у системі господарювання», — сказав О. Мороз. — Треба дивитися на всі аргументи і контраргументи. Я думаю, що у політиків вистачить можливості для того, щоб зробити правильні кроки. А оскільки, я думаю, дадуть журналістам».

Збіжжя перезимувало добре

Київ. — Діючий міністр сільськогосподарства Борис Супіханов сказав 11-го березня, що озимина в Україні росте в добрих умовах, повідомив агентству Ройтерс.

Звертаючись до парламенту, він заявив, що цього року збіжжя зимувало краще, ніж торішнє. За його словами, 90 відсотків засіяних земель є в дуже доброму стані і скрізь вистачає волиги.

Минулого місяця Міністерство Сільськогосподарства повідомило, що навесні потрібно додати 500,000 гектарів

збіжжя, оскільки частину озимини знищив мороз. Б. Супіханов сказав, що є достатньо зерна для весняної посівки і що Уряд має необхідні запаси пального і мінеральних добрив.

За словами Б. Супіханова, колгоспники і фермери потребують для фармування сівби 3 млн. гривень. Уряд збирається надати їм у формі прямих кредитів 1.1-1.2 млн. гривень.

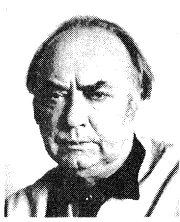
Л. Кучма ще не призначив нового міністра сільськогосподарства. Анастолія Хорішка звільнено з цього посту минулого місяця.

Помер М. Дмитренко

Дітройт. — Тут помер у суботу, 8-го березня, на 89-му році життя широко відомий мистецтвозець і організатор мистецького життя в Україні та в діаспорі Михайло Дмитренко.

Народжений на Полтавинщині, мистецтву освіти завершив у Художньому Інституті в Києві у майстерні видатного маляра та педагога Федора Кричевського.

Відата працював асистентом у Художньому Інституті, а згодом переїхав до Львова, де включився в працю Спільних Українських Образотворчих Мистецтв та керівником ряду мистецьких фестивалів. В 1951 членів у 1942 році. Переїхавши до Німеччини там

Св. п. М. Дмитренко

був організатором Української Спільної Образотворчих Мистецтв та керівником ряду мистецьких фестивалів. В 1951 членів у 1942 році. Переїхавши до Німеччини там

(Закінчення на стор. 3)

Л. Кучма надіслав пропозиції Б. Клінтону

Київ (УНІАР). — Пресова служба Міністерства Закордонних Справ України повідомила, що Президент Леонід Кучма склав листа на ім'я президента ЗСА Білла Клінтона, у якому пропонує розглянути на зустрічі керівників держав «великої сімки» у Денвері можливість фінансування будівництва заміняних потужностей у процесі закриття Чорнобильської АЕС.

Листа передав міністр закордонних справ Геннадій Удовенко під час відвідин Вашингтону 8-го березня.

(Закінчення на стор. 3)

Республіканці хочуть податкової реформи

Київ (УНІАР-ІМА-прес). — Українська Республіканська Партія почала кампанію на підтримку реформування податкової законодавства України.

Активісти УРП вважають, що загальна сума всіх податків і зборів не повинна перевищувати 25 відсотків прибутку плат-

ника. Пришвидшити вирішення цієї величезної для української економіки проблеми, на погляд республіканців, може лише масове волевиявлення на-роду.

Паралельно з цією кампанією УРП збирає підписи під вимогою вивести російські військові формування з території України.

Звітують про допомогу морякам

Севастополь (УНІАР). — Тут відбулося засідання Координаційної ради Міністерства Внутрішніх Справ України з участю представників обласних державних адміністрацій з питань шведських зв'язків. Учасники зустрічі підняли питання про виконання указу Президента України про допомогу областям кораблям Військово-морських сил України.

Результати показали, що найкращішу допомогу українській флоту надавали Херсонська, Харківська, Вінницька області та місто Київ. Вони встановили відносини із 28 кораблями, з яких деякі несуть назву згаданих міст.

У 1996 році українська флототримала допомогу на загальну суму 4 млн. гривень. А взагалі за весь час шефства морякам надано допомоги на 8.5 млн. гривень.

Одним з трьох напрямів шведської праці у 1997 році буде будівництво житла для військових моряків.

На нараді створено Координаційну раду для активізації шведських зв'язків, а також Фонд сприяння розбудові ВМС України.

Українська писанка буде в Білому Домі

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформують щоденник «Стар Джерзі» з 9-го березня, на виставі величезних писанок, що будуть репрезентувати 49 штатів ЗСА у Білому Домі, тим разом стейт Ню Джерзі покаже українську писанку, що її виконує Лін Спер

із Френклін Тавнішн. Л. Спер є, як пише газета, мисткинею у писанкарстві і не українською вже від 25 років та навіть його навчав. Цього року призначила на це день 21-го березня, а за інформацією можна телефонувати на число (908) 234-2345.

Мисткиня писанкарства вивисно репортіж газети складне мистецтво писання писанок, як також показує писанку, що буде символом стейт Ню Джерзі. На ній з чотирма мотивами: сонце і морське побережжя, птахи, що символізують обсерваторію в Кейп Мей, сад як символ оновлення і квіти. Писанка враз із усіми іншими буде виставлена в Білому Домі у першому тижні квітня, що вже стало традицією за часів президента Білла Клінтона.

Як можна зважити із мотивів писанки стейт Ню Джерзі, мисткиня не зупиняється на традиційних мотивах українських писанок, а використовує модерні, що радше нагадують мозаїку, кайфи та стінові панно та уживає нехарактерні для української писанки кольори.

(Закінчення на стор. 3)

Ганой сплатить довги Сайгону

Вашингтон. — Уряд теперішнього комуністичного В'єтнаму докочає хоча поширити свої торговельні зв'язки з Вашингтоном і тому вже від половини 1995 року намагається співпрацювати з Америкою в різних її заходах стосовно загублених і пропавших без вістки американських воєнк.

Всіх же такі згода теперішнього уряду В'єтнаму заплатити довіди колишнього уряду Південного В'єтнаму, який воював проти комуністів, є досить чужим явищем.

У суботу, 8-го березня, на переговорах в Ганой, уряд В'єтнаму погодився заплатити Америці довг в сумі 140 млн. дол., зятягнений урядом Південного В'єтнаму за спорудження доріг, електростанцій та

постачання збіжжя під час В'єтнамської війни. Однак сума не включає жодних грошей, що їх ЗСА видали на безпосередньо військову допомогу Південному В'єтнаму.

Офіційні чинники Уряду президента Білла Клінтона підкреслюють, що цей договір вказує на великі успіхи у переговорах ЗСА і В'єтнаму, котрі досі розглядали тільки справи загублених і пропавших без вістки американських воєнк. Тепер розглядається питання про включення комуністичного уряду В'єтнаму у світову економіку.

Згідно з договором, В'єтнам має 20 років на те, щоб віддати Америці зятягнений Південним В'єтнамом довг.

Сенат проведе слідство

Вашингтон. — У віторок, 12-го березня, Сенат одностайно вирішив провести обширне слідство справи придбання фондів для передвиборчих президентських і конгресових кампаній. Як відомо з репортажів засобів масової інформації, під знаком питання є практики Білого Дому та поодиноких членів Конгресу щодо форми та джерел придбання грошей для фінансування передвиборчих кампаній.

На початку виникнення цієї справи, республіканці почали домагатися слідства «незаконних» практик у здобутті фондів для передвиборчих кампаній 1996 року, але під тиском демократів і поміркованих республіканців, керів-

ник сенатської більшості, республіканський сенатор з Міссісіппі Річард Лотт погодився на їхні вимоги поширити слідство згаданої справи та розглянути її під поширеним аспектом «незаконності і непристойності».

Ці зміни можуть виглядати маловажними, але одностайне їх схвалення дозволить слідчим Сенату перевірити деякі найбільш критиковані законні практики придбання грошей для фінансування передвиборчих кампаній як недержавними дати, платні вступу на прийняття чи перебування у Білому Домі та нічим не обмежені політичні видатки угруповань, які мають звільнення від податків.

В Україні

(3 інформацій УНІАР)

ЧУЖІ МІЛІЦІАНТИ СУМНІВНИШІ

ВОЛИНЬ. — Луцьк і Рівне обмінялися на 10 днів автоінспекторами, які зафіксували несподівано велике число порушень дорожнього руху в обох містах. 30 луцьких міліціантів, які працювали в Рівному, виявили 928 порушень, в той час як 30 рівнянських колег зареєстрували в Луцьку 830 порушень. Загнаними в Луцьку рівнянськими міліціантами 92 автомобілі заповнили всі штрафні майданчики. Рівнянці вилучили у луцьких водіїв п'ять наборів до автомата Калашникова і два ножі. Автоінспекторам акція сподобалася.

НЕ ВДАЛОСЯ ВТРИМАТИ «ЗАОЩАДЖЕНІ» ГРОШІ

ДОНЕЦЬКЕ. — В результаті ухвалення від сплати податків, одне з підприємств області заощадило 3.3 млн. гривень, одне тепер йому доводиться розплачуватися. Податкові інспектори Донецчини виявили, що спільне підприємство «Корпорація Агродон» два роки навмисно завищувало свої витрати і тим самим дістало звільнення від податків. Компанія вже повернула 1.3 млн. гривень.

ДОЦЕНТАМ МЕНШЕ ПЛАТЯТЬ, НІЖ МІЛЬНИКАМ

РІВНЕ. — У висококваліфікованих доцентів навчальних закладів області на початку року платили була не тільки нижча, ніж у працівників борошномельної і комбінаторної промисловості — вони не отримували гроші навіть за жовтень минулого року, свідчать дані управління статистики Рівненщини. Згідно з даними, доцентська невичалена платня за жовтень становила 298 гривень, в той час, як працівники вищезгаданого промисловості дістали в січні по 328 гривень. Найбільше ж заробляли працівники транспорту — 590 гривень, після них шли електроенергетики — 358 гривень. А найменше дістали колгоспники — 53 гривні на місяць.

ВИВЧАЮТЬ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

МІКОЛАЙІВ. — Тут відбулася нарада з участю представників Національного екологічного центру України. Незалежний природоохорон-

ної організації Великобританії та Миколайівської екологічної асоціації «Зелений світ». Учасники зустрічі обговорили виконання міжнародного типового проекту ІУСМ — Міжнародної сілки охорони довкілля на теренах Миколайівської області. Консультативні представники зазначених організацій з головою Миколайівської обласної державної адміністрації та керівники адміністрації Новоолександрійського району Миколайівської області закінчили рішенням обрати колег «Миколайівське» як модель для здійснення проекту.

СТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ТРАНСПОРТНОЇ АВІАКМАНІ

КИЇВ. — Рада національної безпеки і оборони України під головуванням Володимира Горбунюка ухвалила рішення про створення державної відкритої акціонерної компанії з використання військово-транспортних літаків Міністерства Оборони України. Компанія виконуватиме комерційні перевезення. Передбачається, що в її розпорядженні буде 20-25 літаків. Більшість доходів від таких перевезень спрямовуватиметься на фінансування Міністерства Оборони України.

ЮВІЛЕЙ ІНСТИТУТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ОДЕСА. — Найстарішому в Україні Одеському інституту внутрішніх справ сповнилося 75 років. На урочистостях з нагоди ювілею голова обласної державної адміністрації Руслан Бодіалєв і перший заступник міністра внутрішніх справ Валерій Череп подарували інституту його новий прапур. Ректор інституту Теодор Думко в інтерв'ю для українського телебачення зазначив, що інститут працює над проблемами підвищення професійних знань працівників органів внутрішніх справ України. Навчання за новою системою популярності дозволяє за три роки визначити здібності майбутнього професіонала.

РОСІЙСЬКА ЦЕРКВА ПРОПАГУЄ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ

СІМФЕРОПОЛЬ. — Тут у Будинку культури проросієнок Криму відбулася зустріч Архієпископа Симферопільського та Кримського

УПЦ Московського Патріархату Лазаря з мешканцями півострова. На зустрічі були присутні представники політичних організацій, депутати кримського парламенту і члени уряду автономії. Архієпископ Лазарь, вказуючи на необхідність міжконфесійної згоди на півострові, закликав православних визнавати лише Російську Православну Церкву та Українську ПЦ

Московського Патріархату. Він піддав анатемі «Список Філарета», відлученого від Церкви минулого місяця рішенням Собору РПЦ. Архієпископ Лазарь закликав громадян не піддаватися на «булдівні промови» представників Української Православної Церкви Київського Патріархату, оскільки УПЦ КП є «неблагодатною», а благодатна «тіліця УПЦ МП».

НОВА ПРОГРАМА ФОНДУ «ЕВРАЗІЯ»

КИЇВ. — Директор українського відділу Фонду «Евразія» Микола Делайчаківський та директор Фонду «Демократичні ініціативи» Лілько Кучерів розповіли на пресовій конференції про нову програму Фонду «Евразія» під назвою «Засоби масової інформації для громадянського суспільства». Обидва промови зазначили, що в Україні дещо недооцінюється ролі недержавних неприбуткових організацій в процесі становлення демократичного суспільства. Суттєвою допомогою цим організаціям буде висвітлення їх діяльності у засобах масової інформації. Саме на це і спрямовано нову програму Фонду «Евразія». Програма розпочнеться 12-го березня семінаром у Києві для 200 журналістів, редакторів та менеджерів з усіх областей України, які проведуть конкурсний вибір. Впродовж наступних чотирьох місяців учасники семінару мають підготувати статті та програми про розвиток громадянського суспільства і діяльність недержавних неприбуткових організацій в Україні. Переможці конкурсу поїдуть на двотижневе стажування до однієї з країн Західної Європи або Північної Америки. За підсумками поїздки вони також підготують статті про ролі недержавних організацій в країнах Заходу. Журналісти-переможці конкурсу отримуватимуть професійне обладнання, а видання отримають грошову винагороду до 10,000 дол.

Добре продумана праця приносить успіх

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Хто уважно перечитав наш щоденник, цей напевно з цікавістю переглянув звіт ККДУ за 1996 рік, що появився на останній сторінці у виданні з датою 20-го лютого.

А в тому звіт точно, ясно і без зайвих довгих пояснень, знаходимо перелік діяльності за останній рік із числами, що можуть справді дивувати і радувати. При таких господарстві та остерожності у видатках можна сподіватися, що зібрані гроші ідуть на призначені цілі а «товар» доходить куди треба.

Таку саму прозорість у праці та бажання позитивувати перед громадою

В. Володчук (зліва) і Р. Воронко в редакції «Свободи».

відчуємо завжди у розмовах з ініціаторами праць у ККДУ, коли вони періодично відвідують нашу редакцію, щоб поділитися своїми успіхами та

(Закінчення на стор. 3)

FOUNDED 1933

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomerly Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzvika UNA Estate: 216 Foodmore Rd., Kerkonah, NJ 12446
(914) 626-5641, Fax: (914) 626-4638, e-mail: fnsq@aol.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$50.00. Для членів УНА Союзу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$10.00.
Чеки i "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Сінкiewicz

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Великі і малі

Людський світ, мабуть, ніколи не стане світлим — у тому хоч би розумінні, щоб багаті ділилися з бідними або сильні хочали заступатися за слабких. Звісно, як прихистити до слів і не придиватися до діл, то тільки те й чую, що про дотавити події і заступитися. Досить добре віддзеркалює правду цей жарг: ідуть наліво-голодною „дорогою перестройки” росіянин з українцем — раптом бачать перед собою кілька ковбас. Росіянин, маючи на такі випадки кращу реакцію, першим вхопив її та й запитує українця: „Хочеш, я тобі поділюся з тобою по-братськи?”. „Ні, не треба по-братськи, краще порівну”, — відповів навчений „дружбою народів” українець.

Щось подібне бачимо сьогодні, коли сильні західні держави збираються „по-братськи” пригорнути до себе півночноконтинентну Східну Європу. Здається — ну що це треба для чого практичного пригорнення, якщо самі східноєвропейські народи хочуть якнайкраще влитися в рятівні для них західноєвропейські структури — НАТО та Європейський союз? Останні опитування з цього приводу засвідчують: від 75 до 85 відсотків населення Польщі, Мадагаскару і Чехії висловлюються за вступ своїх країн до НАТО. Самозрозуміло, що найближчі західні сусіди України ні в якому разі не задовільнілися б програмою так званого „партнерства для миру”. Всі вони, а особливо Польща, знають різницю між дипломатичними запевненнями і рівноправним членством у західних оборонних та економічних організаціях. А тим часом головні країни НАТО все ще дивляться на поляків, мадагаскарів та чехів так само, як Ватикан — на Українську Греко-Католицьку Церкву: мовляв, ви вже й так „наші” і вже нікуди від нас не дітнетеся, а от Росія — то інша річ. Росія — ось де найбільше поле для нашого попелу.

Польські газети з обуренням коментують, що хартію про „спеціальні” стосунки НАТО і Росією було підписано ще до прийняття в оборонний союз нових членів. Повторюється передвоєнна історія? Знову секретні протоколи? Знову долю Польщі вирішуватимуть без Польщі?

Та у порівнянні з Польщею чи Мадагаскаром, національно однорідними, психологічно прозахідними країнами, Україна перебуває у набагато складніших умовах. Київська урядова преса докладає всіх зусиль, щоб наповнити оптимізмом та позитивним проєкт „спеціальні” хартії між НАТО і Україною, і річ ясна — краще вже „хартія”, ніж нічого, однак ще було б краще, якби вона передбачала якісь конкретні гарантії національної безпеки для України. Чи не буде це черговим міжнародним дипломатичним шаферком, покликаним створити для українців ілюзію, що про них хтось дбає?

Ні, дбати слід самим про себе. Під час недавньої візиту до Києва міністер закордонних справ Канади Ллойд Ексворт зробив чималу спробу розвіяти ту марну ілюзію: він остерг, що коли Росія вдається до силових методів розв'язання проблеми Севастополя, то Захід ан пальцем не кивне, щоб обстоювати українські інтереси.

Отже, як і раніше, менші держави чують себе незахищеними у світі, поділеному між великими. Характерним є те, що сама Росія, попри вою її ліберально-демократичну косметичку, визнає і боронить цей поділ. Офіційні речники російської дипломатії, маючи на увазі „севастопольську проблему”, інтерпретують її цілком у двобойковому дусі холодної війни: або Севастополь належатиме до Росії, або — до НАТО. Чи може Україна за такої ситуації встояти як позабойкова держава? Втім, на жаль, запитання можна зформулювати навіть так: чи хоче вона встояти як позабойкова і суверенна? Бо якщо, наприклад, уважатиме протектизм за зявками секретаря Ради національної безпеки і оборони України Горбуліна, то ті зявки стільки ведуть Україну до НАТО, скільки й повертають її до Росії. Відомо, що Горбулін навіть сказав, що Україна може увійти до НАТО тільки разом з Росією. Що це — щира наївність чи навмисне затуманювання дійсного становища України, zagrożеної Москвою?

А захід уважно дивиться і слухає. Три роки тому, невдовзі після підписання тристоронньої московської угоди (якою виявилася абсолютною некорисною для України) київський журналіст звернувся до Президента ЗСА Білла Клінтона: мовляв, воюватимуть чи ні ЗСА проти Росії, якщо вона застосує силу щодо мирної, добровільно роззброєної і позабойкової України — так само, як вони воювали за Кувейт проти Іраку? Президент Клінтон не дав відповіді, однак є дуже промовисто навіть його мовчання: сильна держава обстоює слабу тільки коли має власний інтерес. Звідси впливляє висновок: слабий держава нічого не залишається, як самій стати сильною.

Іван Гвозда

РОСІЯ ЗАХІЩАЄ НА КРИМ

У своїх публікаціях, які стосуються національної безпеки Російської Федерації, російські стратеги підкреслюють, що розподіл Чорноморської флотилії, включно з ліквідацією севастопольських баз Росії, „не дозволить Росії достатньо забезпечити її оперативний режим Середземноморської зони” („Концепція національної безпеки Росії в 1995 році”, Москва 1995, стор. 94). Такий спосіб думання в Росії був би до певної міри навіть самозрозумілим, якщо б Україна й далі ще залишалася заінтегрованою в рамках російської імперії. Але оскільки Україна є суверенною державою, що прилягає до Середземноморської зони, то з якої рації Росія мала б журитися, що без її безпосередньої присутності в тій зоні вона є zagrożена, та що з цієї причини її належить у Криму і на Чорному морі мати військові бази або, як пишуть російські науковці і політичні експерти, вдержувати тут „оперативний режим”?

Зрікаються власної стратегії

Ще недавно Совєтський Союз та його ті самі „стратегі” вважали, що вгадали військові бази певних держав на чужих територіях були найбільшим гріхом, відкритою агресією, майже виповідженим війни людству, а зокрема Совєтському Союзу.

Якщо військові бази в недавньому минулому трактувалися відкритою агресією проти ССРСР, то чи не є логічним вважати теперішні російські спроби задержати на українській території військові бази також відкритою агресією проти України?

Совєтська Москва закидала Америку, що вдержування американських військових баз поза ЗСА було безпосередньою причиною міжнародного напруження. Вона нарікала, що американські монополісти і милітаристи при допомозі баз на чужих територіях плянують собі підкорити ті чужі держави. Українські патріоти вважали, що замах на територію суверенної Ук-

раїни — це не лише виняток України, який від її державного проводу вимагає рішучої і недвозначної реакції, але й виняток переструктуризації політичних меж, які вийшли переможи з холодної війни — Америки, Німеччини, Англії і Франції. Як видно, ця чверть має намір усталювати європейський континент, оформити його в геополітичний центр — в базу глобальних відносин, а східним кінцем ось цього центру мала б бути Україна. Це й може бути причиною, чому Росія, так би мовити, через задні двері старатися зазбавити цю ціль. Дозволити на російську військову присутність у Криму (в Чорноморському басейні) означало те саме, що давні намагання ССРСР побудувати військові бази на Кубі.

Оренда означає анексію

У російській дипломатичній літературі признається (див. наприклад „Дипломатический Словарь”, т. I Москва, 1960), що в багатьох випадках територія, яку віддається в оренду, є нічим іншим, як згодою держави, яка є власником даної території, на її анексію іншою державою. Алге країна, яку віддається певну територію для військових баз, може згодом вважатися тут великої збройної сили — сукупоті, морській, повітряній, атомовою зброєю, складаючи іншої зброї, включно і з хемікальною. Така країна може на винайнятій військовій базі вкопати збринки різного небезпечного палива, побудувати авіабази, загрозувати своїми літаками повітряній території країни, де та база знаходиться, і т. д. З такої бази діють розвідки, пропагандисті і саботажні стіжки, вдержується „літй колом”.

Ще недавно Росія вдержувала не тільки величезні військові бази, але навіть цілі країни, сателітні держави, при допомозі яких вона не лише ті країни поневолювала, але була смертельно небезпечною для їхніх сусідів. Росія, отже, є виспеціалізована у справах

ефективного використання військових баз на території чужих держав для своїх геоекономічних цілей.

Якщо б Україна віддала Росії свою територію в Криму під військову базу Росії, то не лише смертельно загрозувало б Україні, але й всім незалежним країнам від Кавказу, через Чорноморський і Середземноморський басейни, включно і Балканським простором та з Центральною Європою. А Україна, віддавши частину стратегічно важливої території, може невдовзі позбутися цілого Криму, включно і зляханами достави ропи та газу з Кавказу та з Близького Сходу, вже не згадуючи про те, що Україна в цей спосіб утруднила б собі зв'язок з країнами Чорноморсько-Середземноморського басейну.

Тут належить з притомним підкреслити, що коли Україна погодиться на розміщення військових баз Росії в Криму, то згодом Росія розмістить там атомову та хемічну зброю. Кожного разу, коли Росія protestує проти поширення НАТО на схід, а в парі з цим й проти атомової зброї, Москва перестерігає країни НАТО, що вона також буде змушена підтягнути свої вирішальні сили до західних кордонів колишнього Совєтського Союзу — від Калінінграду через Білорусь, Молдову і до Криму, а „вирішальні” російські сили — це атомові і хемічні зброї.

Чужі бази уможливають нейтралітет

У військово-дипломатичній літературі колишнього Совєтського Союзу підкреслюється, що присутність військових баз на території країн автоматично позбавляє таку країну права проводити політику нейтралітету, навіть в мирний час. Визнається також і те, що країна, яка „позичає” територію від іншої країни для своїх військових баз, є агресором, а країна, яка віддає свою територію, стає співагресором, як у „більшій” війні, так і в так званій „меншій” війні.

І взаємнн України з Москвою. Починаючи з літа 1932 року, між Україною й Москвою виник небезпечний конфлікт, спричинений централістською політикою Сталіна. А небезпечний він був тому, як стверджує Г. Костюк, що з українського боку на чолі цього конфлікту стали всі керівні кадри України, в тому числі Центральний комітет партії та члени уряду. Але ці керівні кадри не становили єдиного ідейно-психологічного цілого, а творили конгломерат, який формувалася роками. Цей конгломерат у процесі співпраці й боротьби розпадався на окремі частини: традиційного імперсько-російського централізму і української ідеї „всєбічного визволення”.

Ці тенденції всередині партії більшовиків України й поза нею було глибоко антагоністичними. Боротьба між ними у відкритій або прихованій формі ніколи не припинялася. Імперсько-централістською течією підтримували ВКП(б) і Москва як центр більшовицької диктатури. Тим часом українською течією підтримували партійні сили відрознені України.

Жорстокі чотирирічний терор П. Постішева й кішєва акція його наступника М. Хрушова були політичними заходами, метою яких було — кульми, в'язницями, терором і концентраційними таборами заспокоїти розбурхані сили непокори народу й стягти головні всім керівним кадрам, які наважилися розпалити атмосферу конфлікту”. „Ахція Постішева-Хрушова, — продовжує Г. Костюк, — навард чим має подібну аналогію в історії людства”. У той час припинено діяльність багатьох видатних осіб і ліквідовано, як стверджує Г. Костюк, понад 24 основні інституції України, наприклад, Українську Автокефальну Православну Церкву; незалежність і навіть відносну свободу Всеукраїнської Академії Наук і перетворено її на підлеглу установу Всеукраїнської академії наук; діяльність творця найновішої української історичної школи акад. М. Грушевського, усіх його учнів й всі наукові установи, в яких вони працювали.

(Продовження буде)

ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ Український центр „Паллада”

Про постійне перебування і громадянство

Я збираюся подати документи до Імміграційної Служби на одержання статусу постійного мешканця. Чи можу я підготувати необхідні для цього документи у Нью-Йорку, а подати їх до бюро у Нью-Джерсі?

Легалізовані перекази документів можуть бути зроблені у будь-якому стейті ЗСА. Мешчину перевірку треба переїхати тільки у тому стейті, у якому знаходиться іміграційне бюро, що обслуговує дану місцевість. Списки лікарів, які з цією метою мають право робити перевірку здоров'я імігрантів, можна одержати у місцевому іміграційному бюро. Крім цього, кожен, хто подає прохання на постійне перебування, мусить здати для перевірки ФБР свої відбитки пальців. Слід знати, що від 1-го березня 1997 року відбитки пальців можуть робити тільки ті фірми, що одержали спеціальний дозвіл (Designated Fingerprint Service) та працівники яких перейшли відповісти підготовку. Поліцейські ділянки також повинні бути зареєстровані СІН та виготовити відбитки пальців згідно з їхніми вимогами. Відтепер відбитки пальців повинні подаватися до СІН у закритих конвертах, на яких має бути спеціальний штамп та підпис особи, що їх зробила. Установам, які роблять відбитки пальців, не дозволено обслуговувати осіб, які не мають паспорту з фотографією власника. Наш центр має право на цей вид діяльності. Відбитки пальців, які зроблені DFS, СІН приймає по всій території ЗСА.

Якщо мені пощастило в іміграційній лотерії, чи одержу я зелену картку, перебуваючи у ЗСА нелегально?

Не вимагається знати англійську мову особам, що досягли 50-річного віку і 20 з них мали статус постійного жителя та особам, що мають 55 років і з них 15 років мали зелену картку. Такі особи проходили лише елементарну перевірку знання історії країни та принципів державного урядування під час співбесіди за допомогою перекладача, якого надає служба іміграції. Особи, які досягли 65-річного віку і не менш як 20 з них були постійним жителем ЗСА, під час співбесіди мають відповісти рідною мовою на шість питань з 10 (питання та відповіді ми подавали раніше). Звільняється від іспитів осіб, які здатні їх перейти в результаті фізичного стану чи хвороби.

Якими є вимоги для одержання громадянства ЗСА?

Загальними критеріями для одержання громадянства є наступні: 1. Треба мати легальний статус імігранта (зелену картку) продовж „п'ятих років” (три роки для тих, що одержали її у результаті одруження з громадянином ЗСА).

2. Вік — не менше 18 років (за деякими виключеннями, наприклад, якщо один з батьків є громадянином ЗСА).

3. Мати постійне місце помешкання в Америці протягом останніх „п'ятих років” (або, відповідно, трьох років перебування у статусі постійного жителя). У період від подання прохання і до одержання громадянства місце помешкання міняти не можна.

(Закінчення на стор. 3)

Про постіє...

(Закінчення зі стор. 2)

4. Бути фізично присутнім в ЗСА не менше, як протягом половини вищезазначеного періоду часу, що передусім поцілює прохання. При цьому відсутність терміном до шість місяців не порушує необхідності безперервності проживання.

5. Мати добрі моральні якості (не вимагається нічого особливого, лише поводитися, як і інші громадяни, серед яких ви щоденно живете).

6. Поважати Конституцію та підтримувати законні країни.

7. Бути здатним розмовляти, читати та писати загальною мовою (якщо не звільнені від цього) та озвучувати приписи державного урядування та історії країни (під час співбесіди урядовців СІН бере до уваги вік, час проживання в ЗСА, професію та інші індивідуальні фактори).

В іміграційних питаннях просимо звертатися на адресу: Palada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor, New York, NY 10003; tel.: (212) 387-8683.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ З КЕНТАКІ 72-річний Венделл Форд повідомив, що він не буде кандидатом у виборах 1998 року, бо хоче присвятити більше часу родині. Обраний вперше до Конгресу ЗСА в 1974 році, він має за собою 23-річний стаж громадського службовця та є другим за рангом демократом в Сенаті.

НАВІТЬ ЯКЩО ВТІХНОМИРИТЬСЯ перед наступним вибором, теперішній розголос дозволить добути фонди для передвиборчих кампаній, то він вже вчинив неперепену шкідливою запальничою стратегією вищепрезидента Ал Гора для здобуття Білого Дому, даючи тим самим можливість іншим демократам кандидувати. Такої думки є тепер не тільки члени Конгресу, дорадники, але також і співробітники вищепрезидента, котрі терплять, що недавні відомлення про його активну участь у підшукуванні відповідних жертвдовідати для передвиборчої кампанії та його не надто переконливі оправдання, децю применшили його можливість бути єдиним кандидатом демократів у 2000 році.

Появляться незабаром книжка

ІВАННИ САВИЦЬКОЇ

„З МОГО ВІКНА“

Вступне слово: + ред. Іван Кедрин

Розділи в книжці:

- Стежки в минуле.
- Америка, Америка.
- Зустріч з Україною.
- З мого вікна.
- Друзям на далеку дорогу.
- Родинний альбом (кілька десятків фотознімків з родинного, громадського і товаришського життя).

Коліркова обкладинка — Роман М. Завадович

Художнє оформлення — Роман Брух

Книжка відмічена в Конгресовій Бібліотеці Вашингтону.

Ближчі інформації появляються в половині березня.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

ДОДАТКОВИЙ СПИСОК жертвдовідців

по 100 дол.	Мирскавіч Іванів, Андрій Торошків;
по 20 дол.	Степан Максимюк, Микола Сук;
по 10 дол.	Юрій і Олена Тренклер.

УДЦІ сердечно дякує особам, які склали ці пожертви, а також особам, які брали участь у розбудові нашого Центру.

Такими особами є:

- Ольга Кекіш, директор Школи Українознавства ОУА („Самомомі“) — допомогала організувати нову збірку матеріалів (Special Collection) під назвою Україна — Польща (дізнання між державами).
- Варвара Трухан — подарувала дві книжки: Gózeń Lobodowski, „Narod jest Niemertelny“ і „Piesni O Ukrainie“ (B-vo Poznan, 1996 і Instytut Literacki, Paryż, 1959).
- Mikolaj Siwicki — передав три томи своїх книжок виданих у Варшаві 1992 р. під назвою „Dzieje Konfliktów Polsko-Ukrainskich“.

Олена Несіна,
Екзекютивний директор УДЦІ.

Наша адреса:
URDC of the Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021
Tel.: (212) 288-2917

Чеки випускати на:
UIA — Ukrainian Research and Documentation Center

ПРИДБАЙТЕ СОБІ

ПАМ'ЯТКОВУ мініятуру статуї Тараса Шевченка з монументального пам'ятника поетові у Львові, відліту по мистецтві у бронзі.

ЦІНА З ПЕРСИЛКОЮ:
Мініатура висотою 30 см — \$250
Мініатура висотою 20 см — \$150

НАША АДРЕСА:
Ukrainian Committee
For Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor St. West, Suite 98,
Toronto, Ont. M6S 1M6 — Canada

На чеках просимо писати:
T. Shevchenko Monument in Lviv.

Український Громадський Комітет
Будови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Львові

Тел.: (416) 239-4407

Факс: (416) 239-1526

У Норт Порті відкривється виставка плоскорізьб З. Голубця

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Г. Колесса). — Незабаром шанувальники українського мистецтва з різних міст Північної Америки матимуть нагоду побувати на виставках нових праць відомого скульптора Зенона Голубця. Самобутні плоскорізьби мистця, виконані тільки йому притаманною технікою, запрошують глядачів увійти у його світ оригінального мистецтва бачення, вчутися в калейдоскоп його почувань, поглинутися багатством тематики.

Перша з виставок проходить від 23 до 31-го березня в залі Українського Релігійно-Культурного Осередку ім. св. Андрія в Норт-Порті, Флориди. Відкриття її відбудеться у неділю, 23-го березня, після Богослужіння; вступне слово вголосить культурного та в нашій іконографії — у мистецтві, та в Набути, Милорада Левицького — у графічній (Богдан Стебельський, Торонто). Орієнт Антоновича з Чикаго вважає: „В його працях — синтез усіх дисциплін його студії... В барельєфах знаходимо архітектурні елементи в геометричних

Добре...

(Закінчення зі стор. 1)

повідас коротко про проблему праці, але доведеться зупинятися на нових планах, які думас перевертати в життя у найближчому часі. Він презентує чепурино відану книжечку для дітей п. з. „Пригоди котика Кікі“ Леоніда Мосендза, яку ККДУ видав тиражем 35,000 і яку Союз українців в Києві розповсюджує тепер по садовцях. Тут, як звичайно, допомогли у виданні різні українські установи і ЗСА, що читасмо точно у звіті.

— А що далі у ваших видавничих планах? — питаємо наших гостей В. Володочка і його заступника Романа Воронку.

— Тепер друкується „На провесні“ Олени Цегельської, що за допомогою „Жіночої Громади“ буде розділена також по садовцях, а в дальшому плані слава віршована казочка Романа Завадовича „Казка вигадка смішна, про ведмеде ласуна“. Я саме їду до Києва — завважує В. Володочко — підписати умови із видавництвом.

— Як ви підшукуєте видавництво та як співпрацюєте, щоб уникнути фінансових непорозумінь? — Ми беремо декілька оферт і вибираємо найдешевшу. Але, знаючи дій-

Помер...

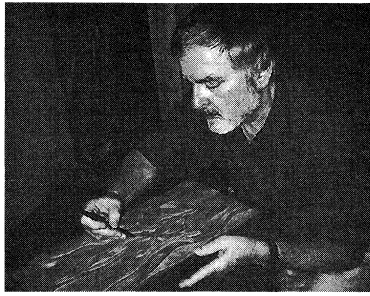
(Закінчення зі стор. 1)

році переїхав до Торонто, де став основником УС-ОМ в Канаді, як також керівником великої образотворчої виставки в часі Канадської крапової виставки. Згодом М. Дмитренко переїхав з дружиною і двома синами до Віндзору, Онт., на працю головного дизайнера католицьких церков, а згодом на постійний осілок до Тітроніти. Тут з його ініціативи відбулася в 1960 році велика виставка українського мистецтва у Вейн університеті. Рівночасно він постійно був співредактором журналу „Нотатки з мистецтва“. В 1990 році позивився багато літостроена монографія мистця. Мистецтва праця, поруч організації, проявлялася в численних іконописних церквах, в поліхромії, як також у портретах.

Перед двома роками М. Дмитренко встановив у Києві фундацію і нагороду свого імені для студентів мистецтва, яка була вже давно вручена. Невтомний і талановитий мистецтвотворець, графік і монументаліст залишив по собі ряд мистецьких праць, але також пам'ять, як про подивугідну людину, що шістьдесять років свого життя присвятив популяризації українського мистецтва.

Залишив у смутку синів Ореста і Марка, сестру та дальшу родину. Похоронні відправи відбуваються в четвер, 13-го березня, о год. 11:30 ранку на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного у Сант Бавд Бруку, Н. Дж.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШІКІЛ!

Скульптор З. Голубець за працею (фото Г. Колесса).

ришнього та в нашій іконографії — у мистецтві, та в Набути, Милорада Левицького — у графічній (Богдан Стебельський, Торонто). Орієнт Антоновича з Чикаго вважає: „В його працях — синтез усіх дисциплін його студії... В барельєфах знаходимо архітектурні елементи в геометричних

формам, скульптурну різьбу в його фігурах, рисунок в його плинних лініях, гру світла і тіні, а також примисний декоративний елемент — аспекти архітектури інтер'єрів“.

Наступні виставки плоскорізьб З. Голубця експонуватимуться в Торонто (11-го-29-го травня) та Ньюарку, Н. Дж. (1-го червня н.р.).

має також про це?

— Сає одна із причин моєї поїздки до Києва є справа літнього курсу історії для учителів — вісьм'яно В. Володочко. Ми вже відбули таких два, тепер підготовляється третій. Буде він від 15-го червня до 4-го липня в Києві і приймуть на нього 70 учителів, а може і більше. Розуміється будуть учителі із усіх областей включно із Кримом. На курсі викладають звичайно найкращі сили з ділянки історії, мистецтва, літератури, релігії. Останнього року керівником курсу був проф. Тарас Гучак із ЗСА.

— Як є з оплатами за відвідини в Києві?

— ККДУ покриває усі видатки, зв'язані із перебуванням на курсі, а до того ще і дає безплатно літературу.

— Вам, здається, не бракує ініціативи та праці. Але спосіб, в який це робите зуміла оцінити українська громада в ЗСА, інакше ви не були б в силі зібрати потрібного гроша.

— Це тільки доказ, що добре продумана праця мусить приносити належний успіх, а передусім коли ви так пильно тримаєте руку на живчику тих проєктів, що їх маєте.

— А проєкти множаться постійно — коби нам лише стало сил і гроша.

дання повийтись тиражем 10,000. Але не думайте, що видавання книжок це наше єдине завдання. Ми займаємо успішно акцією відвідин дітей із східних областей України в західній Україні. Тепер на Різдва ми перевезли втретє таку акцію і була вона дуже успішною. Тут маєте витинки із преси про ці відвідини, а на Великдень плануємо знов це саме.

— Як воно відбудеться у практиці?

— Ось вам точні дані: зіставлення відліку дити, хто їх приймає та в якій кількості приїждять. Окремо фінансове зіставлення з останніх відвідин на Різдво. Тут бачите, що були діти з Дніпропетровського, Запоріжжя, Криму, Луганського, Донецького, а тут виписані видатки кожної дитини на поїзд, на перебування та адміністраційні видатки. Організатори розраховувалися із кожної копійки. Діти були в Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях через 10 днів. Як бачите в дописі, обидві сторони були дуже вдячливі і так є кожного разу. Передусім для дітей цікаво, бо вони бачать різницю між західною і східною Україною. Тому ми вже плануємо такі відвідини на Великдень.

— А як з літніми курсами для учителів, чи ду-

Д. Кучма надіслав...

(Закінчення зі стор. 1)

безпеки Юрій Костенко та голова Державного комітету використання ядерної енергії Віктор Чебров.

За словами Ю. Костенка, оцінити скільки коштів витратив на виведення ЧАЕС з експлуатації неможливо. Тільки реконструкція саркофагу над зруйнованим четвертим енергоблоком в Чорнобильському міському районі дозволить ліквідувати мільйони доларів і триватиме десятиріччя. Міністер наполягає, що угоду необхідно ратифікувати, оскільки грець, що надається цією угодою є цілковитим і діючим енергоблоком ЧАЕС зможуть працювати до 2003 року. Україна сама з цим проблемою не справиться, отже потрібна допомога з боку інших держав.

На думку В. Чеброва, альтернативи виведення ЧАЕС із ужитку немає. Отже коли допомогу дають, її треба приймати. Він також сказав, що з цього приводу переговорів з „великою сімкою“ тривали два роки і за цей час ніяких утисків від інтересів України не було.

Перший заступник міністра надзвичайних ситуацій зазначив, що для виконання чорнобильських проєктів тільки цього року потрібно 3 блн.200 млн. гривень. Держава може знайти лише половину цієї суми.

Учасники зустрічі вирішили рекомендувати Верховній Раді повернутися до цього питання й ратифікувати угоду.

У ПОНЕДІЛОК, 10-ГО БЕРЕЗНЯ, Ватикан відновив повні дипломатичні стосунки з Лібією, чим завдав великої прикрості Америці, котра намагається ізольовати Лібію. Речник Ватикану Жованні Наварро-Волле сказав, що відновлення дипломатичних стосунків з Лібією було зумовлене визнанням „позитивних результатів“ свободи релігії в тій країні та турбуванням за долю 50,000 римо-католиків у Лібії.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ В АМЕРИЦІ

діляться сумною вісткою із своїми членами і громадянами, що 6-го грудня 1996 р. в Кергонсконі, Н.Й., відійшов несподівано у Богів вісність, народжений 1919 р. в Добромилі, західна Україна

СВ. П. Д-Р ВОЛОДИМИР ЦІХАНСЬКИЙ

ветеринарний лікар

член Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, старшина 1-го Діляні УНА (Галичина), довголітній в'язень Більшовицьких концтаборів. Похоронений на місцевому цвинтарі.

Вінна йому пам'ять!

СВ. П. ГАЛИНА ОНУФЕРКО з дому ПЕТРУНЯК

уроджена 20-го жовтня 1905 р.

Вдова по св. п. д-р. д-р. Володимирові Онуферкові, дітями Лілією і Лемківцями в 1924-39 роках.

ПАНАХИДА у неділю 16-го березня 1997 р. о год. 6-й веч. в похоронному заведенні Михайла Насевича при 109 Е. Tabor Rd. Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН 17-го березня 1997 р. о год. 9-й веч. в похоронному заведенні, а відтак о год. 10:00 рано відправи в церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Fox Chase Rd. Jenkintown, Pa., після жалюгідних відправ тлініх останків будуть перевезені на цвинтар св. Марії в Факс Чейсі, Па.

Горем пририта родина:

- син — ТЕОДОЗІЯ
- дочка — АНАСТАСІЯ
- внуки — АНДРІЙ ПРОЦЮК з дружиною ДЗВІНКОЮ і дітьми АНДРЕМ з дружиною САНДІ і дітьми, РОМАНОМ з дружиною СТЕФАНІЄЮ
- ТАКАРОЮ
- ЯРОСЛАВА ВІСНІВСЬКА з дітьми МАРТОЮ РАСН з чоловіком МАТЕСМ, МІКОЛОЮ
- АЛЕКСОМ, ІРИНОЮ
- ОЛЕКСАНДЕР ПРОЦЮК з дружиною УЛЯНОЮ і дітьми АНДРЕМОМ, НАТАЛІКОЮ, МАРІОКОЮ
- ІГОР ПРОЦЮК
- МАРКІН ОНУФЕРКО з дружиною ЛЮБЮЮ, дітьми о. д-ром АНДРЕМ ОНУФЕРКОМ з родиною
- МАРТОЮ з родиною
- НІКІТОЮ з родиною

та ближня і дальша родина в ЗСА й Україні.

УВАГА! Пригадуйтеся, що ПОСМЕРТНІ оголошення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА“

ПРИЙМАЮТЬСЯ ТІЛЬКИ до години 8:30 ранку, якщо родина бажає її мати надрукованими того самого дня. Для вашої вигоди подаємо число факсу (201) 451-5466, МАРТОЮ з родиною

В 40-й день смерті оголошень телефонічно не прийматиметься. ВІДПІЛ ОГОЛОШЕНЬ

129 EAST 7TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568